

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 24. kinovca 1857.

List 39.

Pismo iz Amerike.V Krivim drevesu 11. vel. serpana 1857.
Preljubi bratje v Kristusu.

Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Ker dobro vém, in se še večkrat z veseljem spomnim, kolikanj vam je stan naše sv. cerkve, ne le v domači, ampak tudi v tujih deželah pri sereu, vam spet kratek popis iz škofije sv. Marije v gorenjem Mišiganu v severni Ameriki pošljem. Letá škofija je nar bolj proti severu zmed vsih v „zedinjenih deržavah“, bila je še le 1853 iz škofije Detroit-a odločena, začasno le kakor „apostolski vikariat“; gosp. Friderik Baraga so bili škof izvoljeni in posvečeni z imenom škof Amizonski in apostolski vikar gorenjiga Mišigana. Letas so sv. Oče papez Pij IX. letá dosedanji apostolski vikariat v škofijo povzdignili. V ti škofiji je zdaj 19 cerkvie, 16 duhovnov in kakih 6000 katoličanov. Večidel tukaj imajo škofije v primeri z Evropo malo katoličanov, duhovnov in cerkvá, ker so katoličani grozno razkropljeni, na grozno velikih prostorih, je v primeri malo prebivavcov, in zmed njih malo katoličanov. V „zedinjenih deržavah“ je 27 milijonov prebivavcov; pa le kake 3 milijone katoličanov. Konec lanskiga leta je bilo tukaj 39 škofov, 1872 duhovnov, 2053 cerkvá.

Bog je ljubil gorečiga misijonarja, gosp. Frid. Baraga-ta, zato jim je naložil težak križ škofijstva, de bodo po smerti tolikanj veči krono v nebesih prejeli. Zares imajo visokocastiti škof težko butaro; marsikterokrat morajo grenak kozarec britkosti piti po zgledu Viksiga mašnika Jezusa Kristusa. Neutrudljivi škof nimajo nobeniga počitka, in ga tudi nočejo in ne morejo imeti; to je bil vedno delež apostolskih mož. Zadnjo zimo so mogli peš v Mackinac (reci Makina) priti in spet peš nazaj iti, ter se nazaj gredé dvakrat pod milim nebam prenočili v nar hujsim mrazu; skorej so zmerzneli. Večkrat so perve leta svojiga misijonarstva pod milim nebam prenočevali, pa so bili obilno plačani z notranjim veseljem nad tolažbe polnim pospeham svojiga truda; drugači pa je bilo pri tem prigodljeji, ker je bila gotovo njih notranja britkost hujsi kot vnažno terpljenje.

Zdaj nam je došla čast in veselje, svojiga ljubljeniga škofa med seboj imeti. Binkostni ponedeljik, 1. rožnigacveta (tukaj ni zapovedani praznik), so visokocastiti škof prišli k sv. Križu, prvo indijansko vas v ti okolici, kjer sim bil jest eno leto duhovni pastir, zdaj sta pa gg. Janez Weikamp in Serafin Zorn z nekterimi tovarši 3. reda sv. Frančiška. Tisti dan je bilo zlo deževno, pa škof, nar veci terpljenja vajeni, so se pripeljali v revnim Indijanskim čolnicu. Ravno ta dan sta bila oba duhovna zavolj opravka pri meni, tako de še noben duhoven ni mogel škofa ob prihodu sprejeti; še le drugi dan sta duhovna tje šla. Precej v sredo so šli škof sami na neki otok, precej deleč od sv. križa, kjer je grozno revna cerkvice z revnimi Indijani; ondi so škof sami masevali, učili, spovedovali, sv. birmo delili Indijanam itd. je dopadlo, de se škof tako ponižajo in

brez duhovna tje na otok grejo: — gegeti gi-tabasenindizo, to je, zares se je ponizal, so nekteri rekli. V torik so spet k sv. Križu prišli, kjer so tudi v praznik sv. Rešnjiga telesa slovesno sv. maso s procesijo imeli. To je za tukajsnje kraje kaj imenitno, ker se nikoli kaki škof ni procesije vodil pri tukajšnjih Indijanih. Indijani že sicer v ta praznik slovesno procesijo napravljajo, kolikor je mogoče, tolikanj bolj pa je pričujočnost škofova slovesnost poviksala. Jest sim mogel, se vé de, v svojim kraju ostati, kjer smo tudi procesijo imeli. Indijani napravijo 4 čedne šotorčike (utice) z altarji, nasade po versti drevesie po celi poti, kjer gre procesija, obesijo lepih oblačil sem ter tje pri hišah in drevesieh, nekteri fantje in možje grejo s pušami zraven sv. Rešnjiga telesa in med sv. maso in žegni streljajo. (možnarjev nimamo), pevci lepo pojó latinsko in v domačim jeziku.

V petik po sv. Rešnjim Telesu so visokocastiti škof šli v bližnjo vas, ki je skorej v sredi med sv. Križem in mojo vasjo, in se torej Srednja vas (Abitawain, po angleško Middle-Village) imenuje. Tukaj so bili spet sami, so sami učili, spovedovali itd. V ponedeljik, 15. popoldne, so prišli k nam. Kadar Indijani škofa peljejo, imajo vselej ameriansko bandero na drogu razgernjeno; tudi v vasi škofa z banderam sprejmljemo in spremljamo. Sprejeli smo visokocastitiga škofa v vasi na bregu jezera, ter kleeč njih blagoslov prejeli in jih v cerkev spremili. — Precej drugi dan so se podali v misijon gosp. Mraka; desiravno je močno deževalo, so se peljali v čolnicu, z ljudmi in blagam natlačnim, in so tisto noč v šotoru prebili, kakor ga Indijani zase naredé, ker imajo pripravne rjuhe večidel seboj! Dobri škof niso hotli Indijanov obloziti, de bi jih biti nalaš v posebnim čolnu tje peljali, raji so vec terpeli in z Indijani iz uniga kraja, ki so ravno po svojim opravku tukaj bili, se peljali. Oni pač vedo, kako z ubogim ljudstvom ravnati, de mu vere od nobene strani ne pristudijo. S slabimi so slabi, z revnimi so revni. Bog jim je pa tudi cudne in velike lastnosti in moči dodelil. V stanu so, po deset ur na dan vseskozi pisati brez počitka, kar so tudi dolgo časa delali, ko so toliko spisali; koliko so mislili in pisali samo pri napravljanju indijanskiga slovarja in slovnice. V stanu so pa tudi cele dni, ali pa se celo po noči peš hoditi, ali pa po jezeru se voziti, kar je precej težavno, posebno zanje, ki pri vsi svoji terdni natori po vodi se peljaje morskó bolezin čutijo, namreč neprijetno čutilo, kakor kadar človeku hoče težko biti, kar izhaja od vedniga gugljanja čolna ali ladije. Kadar na suho stopijo, so popolnoma terdni, de so v stanu precej pridigovati, ali spovedovati, ali pisma pi-ati, ali kar je treba. Zraven teh telesnih lastnosti in moči imajo pa, kakor je znano, tudi vse duhovne lastnosti, kakor jih mož v njih stanu potrebuje; neutrudljivo gorečnost, globoko ponižnost, serčno pobožnost, stanovitno krotkost in priljudnost, nepremagljivo poterpežljivost.

V ponedeljek, 28. ravno tega mesca, so častiti škof spet nazaj k nam prišli in precej drugi dan so šli v neko vas v mojim misijonu, kamor sim jih spremil. V čolnu smo se peljali, voznja je bila prijetna, ker je bilo lepo vreme. Ondi sva ostala do petka, ko sva se spet nazaj pripeljala. Pri meni so častiti škof še do ponedeljka ostali. V nedeljo so nekterim zakrament sv. birme podelili in dopoldne in popoldne pridigovali. Popoldne po pridigi so opominjali še posebno vse, se žganja zderžati, in so zapisali imena moških, ki so obljubili se ga zderžati; večidel vsi so dali imena, nekteri za vselej, nekteri pa za nekaj časa. Ženskih ni bilo treba opominjati ali njih imen zapisovati, ker ga tako ne pije. Tako so škof tudi v drugih vaseh storili. Samopridni žganjarji zares veliko Indijanov s svojo malopridno pijako spridijo, posebno tam, kamor le malokdaj duhoven pride. Kjer duhovni pastir navadno stanuje, torej svoje ovce bolj pred očmi ima, jih zamore tudi ložej strupene paše varovati.

V ponedeljek, 29. rozniga cveta, so častiti škof svoj rojstni dan obhajali. (rojeni so bili 1797). Pred 2 leti so bili ravno ta dan pri meni pri sv. Krizu, in letas so bili spet ravno ta dan pri meni. Tukaj god ss. Petra in Pavla ni zapovedani praznik. Zjutraj po tih sv. maši so se častiti škof na pot proti sv. Krizu napravili; tudi meni so privolili, jih spremiti. Tri dni so se pri sv. Krizu pomudili, potem so se dalje peljali v Mackinac, in od tod v Detroit, zavolj solskih zaved govorit z Indijanskim opravnikom (Indianer - Regierungssagent.)

Častiti škof so ravno tako terdni na duši in na telesu, kakor ste jih pred 3 leti na Kranjskim vidili. Bog naj jih ohrani še veliko let v prid njih ljubim Indijanam in tudi drugih njih skerbi izročeni vernih. So pa v ti škofii Indijani, Francozi, Irci in Nemci. V mojim misijonu so zgolj Indijani, samo trije Francozi, ki pa ravno tako indijansko znajo. Veliko bravecam je znano ime „Krivo drevo“, ker tukaj sta nekdej gosp. Baraga in potem gosp. Pire prebivala, katerih pisma smo večkrat brali. „Waganakizi“, po francosko Arbre croche, to je, „Krivo drevo“, se je vsa okolica imenovala, kjer so zdaj vasi sv. Kriz, Srednja vas in Mali zatok, vse te vasi imajo zdaj svoje lastne imena v vsakim jeziku, zato je uno staro ime iz navade prišlo; od l. 1845, ko so bili gosp. Mrak semkaj prišli, so bili k sv. Krizu poslani, tako je bil misijon „Krivo drevo“ razdeljen, gosp. Pire so takrat ostali na svojim prvim mestu, od kodar so mogli kakor vsi misijonarji pred njimi vse vasi cele okolice previditi, kjer so zdaj tri stanovitne duhovnije, namreč, sv. Kriz, kjer sta gg. Weikamp in Zorn, Granel Traverse (Veliki zatok) kjer so gosp. Mrak, in Little Traverse (Mali zatok). Jest sim nekaj čez leto v Malim zatoku (Little Traverse), kjer je bil začetek sedanjih Indijanskih misijonov v ti škofii; se prebivam v ravno tisti hišici, ktera je bila pred 27 leti narejena, ko je bil prvi duhoven tukaj (Dejean, reci Dežan) in za njim gosp. Baraga, potem gosp. Saenderl, gosp. Pire in nekteri drugi. Cerkev pa je nova, gosp. Pire so jo napravili pred 6 ali 7 leti. Telesniga terpeža je zdaj veliko manj tukaj, kakor prve leta, ker je več duhovnov, in Indijani imajo zdaj konje, de se zamore po leti jezdit, po zimi pa na saneh peljati.

Letasno spomlad je bilo pet škofov v „zedinjenih derzavah“ posvečenik. Eden, častiti gosp. Juncker, nemškiga rodu, iz Lotaringije na Francoskim rojen, za novo škofijo Alton-sko, eden za škofijo Nashville-sko, trije so pa škofji pomočniki (coadjuctores). Eden zmed teh, častiti gosp. Jakop Wood (reci Vud), škof pomočnik v Filadelfii, je bil več let protestant. Tudi škof Newark-ski, gosp. Bailey (reci Béli), je bil popred protestant, ravno tako tudi več duhovnov, n. pr. Forbes, Baker, Hecker, Hewitt, Lyman itd. Vsako leto se tudi še zdaj nekoliko protestantov k katoliški cerkvi verne. Tako med drugimi to spomlad dr. Nichols in dr. Cushing id.

Ravno berem v nekim časniku, de so Texas-ski škof, častiti gosp. Odin, po posebni previdnosti Božji smerti odšli. Peljali so se v majhnim čolnu, in so v vodo padli po zabernjenim drogu (durch Wendung der Segelstange wurde er über Bord geworfen), ker je bil velik veter; čolna niso mogli precej ustaviti; skorej 20 minut je preteklo, preden so nazaj do škofa se vernili, jim pomagat. Perva poskušnja, jih potegniti iz vode, je bila zastoj; na drugo poskušnjo so prišli pod čoln, in še le čez nekaj trenutkov so se spet prikazali, ter se poprijeli droga, ki jim je bil pomoljen. Skoraj so bili že zadušeni od požerte vode. Pa vender so kmalo popolnoma k moči prišli s pomočjo zdravitelja. Ker ne znajo celó nič plavati, je le Božji previdnosti in Marijni priprošnji pripisovati, de so se tako dolgo zamogli pri verhu obderžati, in škof sami, ki to pišejo, pravijo, de svojo resitev pripisujejo priprošnji Neomadeževane Device, kateri so se bili priporočili v tistim trenutku, ko so iz čolna padli.

Bog zares posebno varuje duhovne, de jih le malo po nesreči ali po hudobnih ljudeh življenje zgubi; ker je le strasno, koliko drugih ljudi je ali ubitih ali na železnicah ali na ladjah po jezerih in morji pokončanih. Tako je spet to poletje okoli 240 ljudi v Kanadi življenje zgubilo, ko so ravno iz Evrope prišli, večidel iz Škocije, ker se je barku (parabrod) vnela in je zgorela. Lansko leto so pa res tudi 1 škof in 3 duhovni po nesreči življenje zgubili; škof so na morji življenje zgubili, barka, na kateri so se peljali, se nikoli več ni prikazala, ali je zgorela, ali se je razbila, kar nič se ne vé; — dva duhovna sta na železnici ob življenje prišla, eden je pa v nekim potoku utonil, ko je po noči od bolnika jezdil. Letas je tudi duhoven, Nemeec, oče Valentin Felder, benediktinar, v novim Jorku na ulicah pod voz prišel in je le majhno časa živel. Pa hvala Bogu in priprošnji Device Marije, de jih še več življenja ne zgubi pri tolikih nevarnostih.

Preljubi moji prijatli, upam sicer, de še vedno zame molite, ker ste me v resnici in le zavolj Boga ljubili, ker jest sam nimam kar nič ljubeznjiviga nad seboj; vender pa vas še posebno zdaj lepo prosim, molite, de bi se Bog nekterih mojih ovčic usmilil, ktere posebno njegove milosti potrebujejo. V neki vasi, ne ravno močno deleč od tukaj, če se more po jezeru peljati, (peš hoditi, je skorej 3 ure), sta že pet let protestantski učitelj in tolmač, tri leta je tudi pridigar ondi. Razun župana so bili vsi katolicani, preden so protestantje tje prišli, pa so bili zelo revni. Protestantje so jim lepo šolo napravili, otrokam jesti ali kake darila dajali, tudi odrasene z jedmi in darili k sebi vabili in so tako tri ali štiri v petih letih k protestanstvu privabili. Zdjaj so škof sklenili, mi pomagati, de se tam cerkev napravi, kar je bilo že zdavnej obljubljeno, pa se ni moglo spolniti. Pa protestantje si na vso moč prizadevajo, mi to ubraniti, še celo več teh, ki še niso veri se odpovedali, so z njimi zvezani; mnoge naprotljeje bom imel. Kar mene zadene, sim še le vesel, ker, če so veči zaderzki, če je več skerbi in truda, več bo tudi plačilo; tode ubogi preslepljeni Indijani se mi smilijo. Če bo Božja volja, de se cerkva tam napravi, bom vender precej več zamogel, saj, kar je boljših, podučevati in uterdovati. Prosim tedaj, ljubi prijatli, molite včas posebno v ta namen. Bog vam bo gotovo povernil. Molite pa tudi, de bi Bog mene bolj in bolj poterdoval s svojo mogočno gnado.

Sprejmite, predragi moji prijatli in bratje v Kristusu, moje serčno pozdravljenje. Bog daj vam obilo blagoslov v vašim svetim delu, de se vedno v nar lepšim blišu žive vere in svete ljubezni blesketa lepa katoliška slavenska družela. Lepo pozdravim tudi vse znance iz neduhovskega stanu, sosebno svoje rojake v Kranjski Gori, Dobrovčan in Trebelane. Marsiktere mojih rodolovcev, znancev in prijatlov, ki so mi bili močno dragi, je Bog v tih treh letih, kar sim domačijo zapustil, iz tega sveta poklical; to je na-

tornimu čutilu in ljubijočimu sercu bitko, saj je celó Jezus jokal pri grobu Lazarovim, in sv. Avguštin se je mlo solzil po smerti svoje ljube matere; tode vera in upanje nam duha potolažita, pokrepčata in oživita, de so naglo pomirimo. Letó nam usmiljeni Bog dodéli, de bomo pripravljeni, kadar bo tudi za nas zadnja ura odbila, de bomo vredni, vzeti biti v sv. prebivališče neizmerniga veselja. Povej g. Z., de sim njegovo pismo od 3. vel. travna t. l. prejel (že 15. rožnika.) Lepa hvala mu! Naznani tudi g. V., de sim v svoje veliko veselje njegove mi poslano bukve s pismicam prejel (30. mal. serpana.) Lepa hvala! Zdaj sim mu že odgovor na dve pismi dolžan. Druzih pisem to leto nisim prejel (razun že do g. Z. naznanjenih.) Pojdi tudi k g. V., in reci, de se jim prav ponižno poklonim in jih pozdravim in jih prosim, de bi na predsedništvo Leopoldinskega društva pisali, če še ni poslalo mojiga denarja, kakor sim jim (namreč g. V.) v svojim pismu naznanil, de bi ga poslali; tudi g. B. mi je v pismu prosenca 1856 pisanim naznanil, de so mi on in še nekteri 40 gold. poslali, pa še nisim nič prejel. Častiti škof pravijo, de še niso nič iz Avstrijskiga prejeli v teh 3 letih. Se vé, de vse prav priserčno pozdravim, mi ni treba jih posebej imenovati. Moli zame, tudi jest molim zate, pa tudi za Afrikske misijonarje in zamurce. Hvaljen bodi Jezus Kristus, in česena bodi Marija, prečista Devica, zdaj in na vekomaj. Amen.

Lorenc Lavtizar.

Zamurka Marija Ana Fadalkarim.

(Dalje.)

Že je bil duhoven začel čisto pravilno in redno kersanski nauk z zamurkami, kar preterga nauk v mal. serp. 1855 žalostna kolera, ki je bila v Arku jela divjati in je veliko ljudi pobrala. Vsi duhovni so imeli z bolniki opraviti, pa tudi z zdravimi, kterim je potrebno dušno oserčevanje v občni nevarnosti. Nune in zamurke so bile kakor pozabljene. Ta šiba je pa vender bila samostanu popolnoma prizanesla, morebiti zavoljo del usmiljenja, ki so se skazovale v tem ozidji. To zakasnjenje je sosebno Mrazilli težko delo, ker je vidila, de se s tem odlašja srečni čas njeniga duhovniga prerorenja, po kterim je tolikanj hrepnela. Prepričanje, de ima „ognjušeno dušo“, in de tako ne more svojimu Bogu dopasti, kterimu je tolikanj želela dopasti, ji je bilo neprenesljivo, desiravno niso zamudili, jo tudi od kersta željá podučiti. Pač bi se grešnik z „ognjušeno dušo“ mogel od tega otroka učiti, kako naj po spravi z Bogom v sveti pokori hrepni in hiti. Učenice so to veliko hrepnenje modro kermile, in ji kazale, de bi le malo pomagalo, dušo očistiti, ako bi potlej ne znala je čiste ohraniti, in de ji je ta pomuda od Boga pripušena, naj bi se učila ta čas tako živeti, kakor bo mogla po sv. kerstu živeti, kakor čista golobčica, sveta na sercu in na duši. Že od tistiga časa, ko so jo bili prvi žarki ljubezni Božje prešinili, je prav dobro zapopadla, de spoznanje dobriga mora seboj prinesiti tudi spreobrnjenje obnašanja ali življenja. Zakaj temu velikimu Bogu, kteriga človek ljubi, in mora tudi služiti, in de se mu ne more drugači služiti in ga ljubiti, kakor de človek njegovo voljo spolnuje. Torej je bilo med prvimi rečmi, gledati, kako de kristjani živé, in k verskim resnicam je hotla vediti tudi djanske zapovedi kersanskiga življenja. ☉ Ko so jo v njenim silnim kopernjenji po sv. kerstu opomnili na nevarnost, de bi spet ne zgubila

*) Ne majna škoda in hudo pohujšanje je za otroce iz nejeverstva, ko vidjo hudo razuzdanost kersanskih otrok v cerkvi in drugod; in ker so tolikanj lahkomislni in žive kersti, si kmalo mislijo, de bi s kersanskimi resnicami ne bila tako živa resnica, kakor se uči. Zgodej sim slišal iz njih ust outanje: „Ana kuni háseb hinni ennas sahehan“, t. j. Misli sim, de so tukaj ljudje pobozni. Po samostanih je kersanska odnja veliko ložji, ker tamkej otroci ne slabiga ne vidjo in ne slišjo. Tudi to je žalivo in spotikljivo, de smerkovi otroci sem ter tje nad njimi vpijejo: zamurci! itd., kerslehera človek ima občutek sramožljivosti.

Vred.

nedolžnosti, ki jo bo pri sv. kerstu prejela, jo je tako zveličaven strah obšel, de je sklenila, de hoče vse svoje pogreške še pred sv. kerstam čisto popraviti in se poboljšati. Ni pa bilo veliko popravljati v nji. Njeno od nature dobro in mirno serce in grenke nadloge, ki jih je tolikanj preterpela, so jo bile obvarovale tiste vojske, ktera spreobrnjenje navadno tolikanj težavno dela. (Sploh je resnica, kdor ni nikoli lačin bil in ni nikoli nič terpel, in komur se vse po njegovi volji godi; je rad malopriden človek. To naj bi si zapomnili starši, kterih nar. veči skerb je, otrokam njih termo spolnovati, in jim njih svojoglavni zelodec z jedmi natlačevati. Vr.)

Vender je storilo pomanjkanje odreje, nevednost, v kteri je do tistihmal živela, in poprejsnje navade, de je kterikrat v kak pogrešek zašla, zavoljo kteriga pa ni bila v stanu, sama med seboj ne poterpljenja ineti, ne prizanesti si. Ko je bila opomnjena, de to ali to Boga žali, si je veliko silo delala, de bi več v tisto ne zašla, in tolik strah jo je obdajal pred greham, de je vedno čula sama nad seboj in opráševala svoje učence, če je to ali to greh. Kolikor je poprej pozvedovala zavolj verskih resnic, toliko zdaj zavolj djanskih. Med tem casam kolera pojenja in duhoven zopet povzame kersanski nauk z zamurkami. Mrazilla, sama zase bi bila zamogla že kersena biti, ali čakali so zavoljo družih, manj podučenh. Začne se pa razodevati tudi stara bolezen v ti deklici in neka neduha jo tako nadlega, de ne more ne sedeti, ne ležati in torej tudi ne se vdeleževati podučevanja z drugimi vred. Večkrat je hrepnela po kersanskim nauku rekla kaki nuni, ki je bila pri nji: „Pojdive, pojdive poslušat mamo, ki gotovo govori od Boga z drugimi zamurkami“. Mame je imenovala svoje učence. Nikoli ni hotla k pokoju iti, dokler ji ni učenica kaj lepiga povedala. Lepo je imenovala vse, kar našo sv. vero zadeva. „Ker je vaš zaklad, tam bo vaše serce“, pravi dobrotljivi Zveličar Luk. 12. 34. (Kolikor to popisovanje slovenski mladosti v roke pride, naj se uči iz njega, kako je treba veselje ineti do lepih naukov sv. vere; zavoljo tega je tudi popisovanje nekoliko bolj obsirno pušeno, ki bi se bilo sicer zamoglo okrajšati. Vr.) (D. sl.)

Hočes biti angelam enak(a)?

(Dalje.)

Deviška čistost ima pa silo veliko sovražnikov in nevarnost. Njih veliko jih devištvu omadeža in celó zgubi, ker so preveč posvetni, se ne vdajo popolnoma Jezusu in ne živé v pravim strahu Božjim. Ležeče jim je zmiraz več na časni sreči kot na lepoti in čistosti ter na večni sreči njih duše. Taki Jezusa čezdalje manj ljubijo, prihajajo vnečerni, nečimerni, išejo družih dopadljivosti in tako imajo zmiraz manj moči se ustavljati tistimu hudimu nagnjenju, ki je smert devištvu. Manj terdno ko so z Jezusom sklenjeni, bolj oni hudimu zapadejo. Tudi že sama natorna postava je močna stena zoper vso nečistost. Ne le samo na Mojzesovo tablo, temuč v sleherniga človeka serce je Bog zapisal: „Ne prešeštuj!“ Čutilo sramožljivosti je človeku globoko v serce vtisnjeno, ki ga svari ob skušnjavi, in se vsaki nespodobnosti močno zoperstavi; torej tudi v nejeverstvu veliko mladencev in deklic devištvu ohrani. Koliko veči je toraj greh, ako človek v luci kersanske vere čisto ne živi. Nobene reči se o zares bolj ni bati, kakor greha zoper čistost, naj si bo v mislih, željah, besedah ali v djanji; naj manjši prestopok v tem je gnusoba pred Bogom.

Ni ga greha, de bi ga bililóg grozovitno kaznoval, kakor nečistost. Pamali, kaj se je zgodilo nečistinu z ardu ob casu vesoljnega potopa; kako grozovitno ste bili pokoncani ostudni mesti Sodoma in Gomora; ali kako je bil Bog tri in dvajset tuzent Izraelcov v posavi zavolj tega greha pokončal. Nar. bolj živo pa si pred oci postavijaj strašno peklenško terpljenje; zakaj noben nečistnik ne bo šel v nebesko kraljestvo (1. Kor. 6. 9. 10.)

De v čistosti ostanesh, vari se tiste lene veternosti in nespremišljenosti, ki brez misli na večnost tje v en dan živi. To vedi in bodi prepričan, de večnost gotovo in zanesljivo pride, in sicer zate toliko bolj nesrečna večnost, kolikor bolj si jo iz glave izbijaš, de bi le grehu služil. Gorjé zaspancu v grehu! Gorjé njemu, kdor zavolj priljubljeniga greha sleherno zveličavno misel od sebe odvraca!

Ko te grešniki z zapeljivimi besedami vabijo, misli na Božje razžaljenje in na večno terpljenje v peklu, in ne daj se s prilizovanjem omajati. „Sladke besede so na jeziku zapeljivcovim; nikar ne greši, de bi komu dopadel“. (Sir. 12.) — Pri nečistih mislih, nagnjenjih, zeljah in sanjarijah se nikar ne mudi. Dvomljivim ali dvojezičnim besedam se nikar ne posmehuj! Pred takimi hinavci le beži, dalj ko moreš. Nikar ne verjemi, ako se ti reče, to ali to ni greh. Poprašaj svojo vest in zapoved Božjo.

Króti veselje nad lepimi oblacili; sicer se bodo morebiti v začetku tudi zoper tvojo misel nečiste oči v tebe obračale, kar je bilo že neštevilnokrat mnogim v padeč. Iši pred vsim Bogu dopasti, in ako dopadeš njemu, boš dopadel (dopadla) tudi tistim ljudem, na katerih dopadajeni ti ima kaj ležeče biti. Tvoja lepsava, pravi sv. Peter, ne bodi zunanja, ne v umetno pletenih laséh, ne v zlatinini, ne v dragi obleki, temuč v znotranji, pohlevni, tihi misli, ki je draga pred Bogom. (1. Pet. 3, 34.) Vari se posebno vse prederznosti ali nesramnosti v obleki; tiste nesramnice ne bodo imele lahke sodbe, ki svojiga života pošteno ne zakrivajo. Po somnjih, shodih itd. osobnost in šopirnost mnogokrat širokoperno gospodari. Take osobnice povsod mrežo seboj vlečejo, v katero love nestanovitne in vetraste ljudi. Na eni strani hudici mrežo derži, na drugi našopirjene ženske, v sredi pa zapeljani vanjo skačejo. Nazadnje pa hudoba zapeljivke in zapeljane vanjo podergne in se veseli, de je dobil rop za večni oginj. — Ob času počitka pojdi v svoj odločeni in varni kraj, ne potikaj se zvečer po hiši med derhaljo, in nikoli ne ostajaj nikjer čez noč, kjer bi utegnila kaka nevarnost protiti. Ob času trenja, žetve, mlatve itd. bodi previdin (previdna); velikrat je stokrat boljši, se kakimu zaslužku odpovedati, kakor pa svojo nedolžnost v nevarnost postaviti. — Nikoli ne delaj pod nobenim izgovorom zaupljiviga znanja z osebami drugiga spola. Ne druží se z zaljubljenimi prismodami, sicer boš hitro ob sveto resno in kmalo te bodo oslepili in na svojo stran dobili. Kakor te ne mika k smerdljivimu gnojnimu kupu, tako naj te tudi ne v take družine. Nobena reč tako hitro ne zaslepi kakor nečistost, pa tudi noben greh se tako grozovitno ne mašuje kakor ta. Sveti Duh ti takole kliče: „Ne pusti, de bi tvoje serce po lepoti pozelelo, in njeni pogledi naj te ne omamijo“. (Preg. 6, 25). Ako ti telesna podoba dopade, misli si: „Njen stvarnik je še lepši in ljubeznjivši“. Ako te skušnjava nadlega, si misli: „Ena mertvaška glava kakor druga“. Pač zaničljive mertvaške kosti, ki so, z mesam obdane, nečistosti služile. Čuj tedaj nad nagnjenji svojiga serca, in varuj se znanja z osebami drugiga spola, naj se še toliko nedolžno zdi. Tudi v nar nedolžnih okolišinah si v nevarnosti, večkrat na stvar kot na stvarnika misliti, de več ne rečem; zakaj svojiga Zveličarja moraš čez vse ljubiti. Velika zaupljivost med raznim spolam tudi še celo med pobožnimi kristjani ni dobra, kakor sv. Terezija pravi, ker niso vai ljudje taki, kakor preblazena Devica Marija in sv. Jožef, pri katerih je vedna družba čistost zviševala, ker sta imela seboj Kristusa Gospoda. (D. sl.)

Ogled po Storenskim.

Iz Gorice 21. kim. Danes, v praznik sv. Matevža, delijo Nj. milost naš prečastiti nadškof mašnikovo posveče-

nje 7 bogoslovcam, in sicer, 3 iz 4. in 4 iz 3. leta. Eden četertoletnikov je premlad, 3 so bili že vlani posvečeni; tedaj imamo novincev za v vinograd Gospodov 6. — V petik, 18. t. m., so se končale duhovne vaje. Čast. g. Fantoni se je skazal praviga korenjaka in je svoj sloves prekosal. Vajenci so zlo zadovoljni, pa tudi vsi občudujejo gladko laščino in njegov izredni spomin; imel je namreč po pet jedernatih celo uro terpeh govov na dan, polnih najprimérnih svetopisemskih izrekov; vse iz glave. Milostljivi nadškof, ki so bili tudi pričujoči, so se bili 15. t. m. le toliko odtegnili, de so po navadi šolske darila šli razdeliti. Pretekle dni se je mudil tukaj č. O. Bosizio, Goričan, provincial Družbe Jezusove v Avstrii, in je pri ti priložnosti nekake vaje imel v št. Ignaski cerkvi v furlanskim jeziku. Poslušavcov je bilo obilno. Pervo nedeljo t. m. so prevz. nadškof Solkansko faro obiskali in zakrament sv. birme delili; 9. kim. pa so ogledali pod ravno to faro spadajoče duhovnije Pevmo, Podsabotin in št. Mahor. Spet smo novo faro dobili. Lokalna kaplanija sv. Lucije na Mostu je v faro povzdignjena.

Iz Tersta, 20. kimovca. — m — Uni teden, to je, 15. 17. in 19. so Njih milost, naš visokočastitljivi škof, v cerkvi sv. Justa 11 bogoslovcam svoje škofije delili sveto mašnikovo posvečenje. Med temi jih je bilo 6 iz tretjiga, drugi iz poslednjiga leta. — Duhovske izpraševanja so bile letas 15., 16. in 17. t. m. v škofijski pisarnici. (Vprašanja prihodnjic.) — Včeraj popoldne ob 5. je bil pokopan eden dveh zamurcov nadvojvoda Maksimilijana, ki je za jetiko umerl. Spremljal ga je nadduhoven c. k. mornarstva še z drugimi 6 duhovni. Veliko ljudstva se je bilo k temu posebnimu pokopu zbralo, in med njimi tudi več vojaških častnikov. Upamo, de je ta červec, nedavno še le kersen, v belim kerstnim oblacilu v nebesa šel. (Opomniti smemo tukaj, de po drugih krajih, zlasti po Nemškim, več zamurskih otrok pomerje; v Celoveu ste umerli že dve, in se bojé, de bi jih še več ne. V Ljubljani se dosihmal za te ljudi posebno prijazno obnebeje razodeva; kateri so bili zmed zamurcov ali zamurk bolj nadložni sem prišli, se niso le popravili, ampak se tudi prav dobro počutijo. Kaj de bo Bog dal v prihodnje, bomo vidili. Vr.)

Pogovori z gg. dopisovavci.

G. A. K. v C. Lepa hvala za opombo in še za nekaj! Sim naročil, de se bo poravnalo. — G. F. M. na Sl. g.: Ravno tako. — Č. O. V.: Za vse Bog plati! tudi g. S.; Rel. v madj. jez. — G.—d— Danica: Ime mojiga založ. Za poslano hvala! — G. H.: Hvaležno prejeli.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

V. č. g. fajm. Jan. Kuralt, dvecevno puško ali štuc, vsled Klančnikoviga lista. — G. M. T. 5 gold. (in 5 gold. za dom. zam.)

Za ilirsko sobivališče v Rimu: Iz Istrije 4 gold.

Duhorske zadeve.

V goriški nadškofii. G. And. Rudolf, zapotoški ekspozit, je izvoljen začasni kaplan v vojaški bolnišnici v Gorici, in na njegovo mesto gre g. Pet. Rovnik, kaplan v Višku.

V ljubljanski škofii. G. Pet. Bizjak pride z Vojskiga za lokalista v spodnje Ajdovice; g. Pet. Teran ravno tako v Planino; g. Jan. Oblak, subsid., z Góč za zgodnjika v Senožeče; g. Mat. Ferjančič, ekspos., iz Suhorij v Ustjo; g. Jan. Eder iz Ustje v Suhorje; g. Ant. Lampe s Podkrajja v Goče; g. Jan. Brence iz Komende v Podkraj; g. Sebast. Čebašek iz št.-Vida pri Žilicah v Šmarijo; g. Lor. Krištofič, novoposvečenec, v št.-Vid pri Žilicah za duh. pomočnika.